N:o 20. Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Expedition: Klara V. Kyrkog. 19. Stockholm den 15 December 1885. Pris: Helt år 6 kr. Halft år 4 kr. Lösn:r 30 öre. Annonspris 20 öre petitrad. Årg. 5.

Selma Ek.

Sedan vi började denna årgångs porträttgalleri med de kungl. teatrarnas chef och äldste konstnär har jubileer och dödsfall inom den stora musikverlden samt besök af konserterande artister varit så bestämmande för valet af porträtter och lefnadsteckningar, att ett fritt val härutinnan ej medgifvits. Detta kan förklara, att då förra årgången visar ej mindre än fyra qvinliga konstnärsbilder, denna årgång hittills ej haft en enda. I detta vårt sista nummer för året vilja vi emellertid söka reparera vår oafsigtliga försummelse och oartighet, och vi anse oss ej kunna göra det på bättre sätt än då vi begagna tillfället att här meddela bilden af en svensk sångerska, som nu inom vår musikverld intager ett af de främsta konstnärsrummen och på samma gång genom sin hjertevinnande personlighet i vida kretsar förvärfvat sig så stora sympatier äfven utom scenen och teatersalongen.

Mer än ett årtionde har förflutit sedan man hörde nämnas att vårt musikkonservatorium till elev mottagit en fröken Selma Ek, hvars stora röst och begåfning väckte de största förhoppningar. Vid konservatoriets uppvisningar fick allmänheten snart bekräftelse härpå, och efter ett nitiskt arbete i konstens tjenst på utvecklingen af de rika anlagen var hon fem år derefter färdig att beträda operascenen, der hon sedan med sällspord flit och under fortgående utveckling arbetat sig upp till rangen af denna scens förnämsta lyrisk-dramatiska förmåga. Då före början af sistlidna speltermin ett rykte spred sig att fröken Ek ej förnyat sitt kontrakt med kgl. teatern, uppväckte detta allmän ledsnad, ty man visste ingen, som skulle kunna ersätta henne i fråga om lösningen af de högre dramatiska uppgifter, hvilka föreligga en lyrisk primadonna. Lyckligtvis besannades ej ryktet; fröken Ek blef vår operascen trogen och har säkert märkt hvilken saknad hon skulle efterlemna om hon öfvergaf densamma.

Det skulle vara oss ett nöje att återkalla i minnet fröken Eks fleråriga verksamhet vid kgl. operan, att steg för steg följa hennes utveckling och närmare betrakta hennes särskilda prestationer, men vi nödgas här vara så kortfattade som möjligt. Fröken Ek lemnade snart debutantstadiet för att träda upp i konstnärskretsen. Att börja med kunde man berättigadt anmärka hos hennes sångsätt ett störande vibrato, hvilket dock lyckligtvis ej urartade till manér utan småningom allt mindre förmärktes; äfven i sjelfva tonbildningen förnams stundom en skärpa, liksom en pressning af rösten, som störde föredragets jemnhet och som ännu emellanåt framträder; emellertid tyckes detta fel allt mer bortarbetas och torde snart öfvervinnas. Fröken Ek har nu hunnit så långt i konstnärlig utveckling, att hennes sceniska skapelser fängsla intresset i allt för hög grad att en och annan ofullkomlighet i framställningen skall kunna störa intrycket af det hela. Och detta är alltid behagligt, mången gång storartadt, ty om än det qvinligt ljufva är hufvuddraget i hennes framställning, såsom i hennes Magaretha och Julia, så har hon dock äfven momenter af ädel storhet och gripande kraft såsom t. ex. i Elisabeths och Aidas partier. Fröken Eks röst är en hög och kraftig sopran med varm timbre och hennes sång utmärker sig för ren intonation, vacker frasering och i allmänhet god behandling. Hennes plastik är naturligt okonstlad och uttrycksfull, utan manierade åtbörder, och när dertill kommer att hos henne det »stumma speletø, så karakteristiskt för den verklige konst-

nären, alltid visar att hon lefver i den personlighet hon framställer, finner man lätt att fröken Ek måste vara en sann artist, förtjent af den hyllning, som vid hennes framträdande alltid egnas henne af publiken.

Fröken Ek har nu i sju år tillhört vår första scen och under denna tid varit ett pålitligt stöd för densamma, alltid färdig att inträda i nya maktpåliggande roler, hvarför ock hennes repertoar för närvarande är ganska aktningsvärd. Vi skola, så vidt utrymmet här tillåter, redogöra för densamma och begagna oss dervid af ett i dagarne utkommet, för våra operavänner intressant, med porträtter försedt arbete: »Svenska operasångare» af Frans Hedberg, hvilket arbetes förläggare välvilligt stält till vårt förfogande det lyckade porträtt, som illustrerar detta nnmmer.

Selma Ek är född i Stockholm d. 3 sept. 1856 och intogs som sångelev i Musikaliska akademiens konservatorium 1873. Hon afslutade sina studier vid detta läroverk 1878 och gjorde samma år d. 27 febr. sin första debut på kgl. teatern som Agatha i »Friskytten» samt mottogs då med mycket bifall, om än kritiken naturligt nog hade att göra sina anmärkningar öfver debutanten, hvilka förnämligast rörde den vokala framställningen. Hennes andra debut egde rum d. 2 sept., då hon sjöng Mathildas parti i »Wilhelm Tell». Redan denna debut var ett steg framåt, men ännu mer trädde hennes dramatiska talang i dagen då hon i oktober samma år återgaf Grefvinnans svåra rol i »Figaros bröllop». Hennes fästande vid vår första scen var dermed afgjordt. Under detta och följande år sjöng Selma Ek utom nyssnämda partier Elvira i »Don Juan»; Kristina Gyllenstjerna i »Gustaf Vasa», Blända i operan af samma namn, Nattens drottning i »Trollflöjten», Rezia i »Oberon», Valentine i »Hugenotterna», detta tillsammans med Theodor Wachtel, som yttrade sig om henne i de mest berömmande ordalag, vidare Philine i »Mignon» och Micheline i »Advokaten Patelin», i hvilka roler hon särskildt som koloratursångerska dokumenterade sig högst fördelaktigt. Störst och mäktigast framträdde emellertid fröken Eks talang vid kreerandet på vår operascen af titelrolen i Verdis Aida, der hennes återgifvande af den ethiopiska slafvinnan med dennas passionerade, mångskiftande karaktär var ett verkligt mästerverk. Detta var den 16 februari 1880, endast två år efter hennes första debut. Samma år d. 1 november var det första gången som hon hänförde vår publik såsom Margaretha i »Faust», och hon öfvertog derpå efter fru Stenhammars frånfälle Isauras rol i »Vikingarne». Den 2 februari 1881 visade hon sig första gången som Elsa i »Lohengrin», denna gång dock endast i tredje akten tillsammans med den tyske sångaren Ferenczy; hennes utförande af rolen i sin helhet under detta år hafva vi förut omnämt. För öfrigt tillhöra hennes repertoar: Elisabeth i »Tannhäuser», Inez i »Afrikanskan», Margaretha i »Mefistofeles», Anika i »Karpaternas ros», Katharina i »Nordens stjerna», Sigruns i »Harald Viking», Anna i »Don Juan», Constance i »Vattendragaren» och Neaga i Ivar Hallströms sista opera.

Länge än hoppas vi få njuta af fröken Eks talang och glädja oss öfver hennes framgångar, dock äro vi oegennyttiga nog att önska henne för någon tid en välbehöflig hvila från sin ansträngande tjenstgöring vid vår lyriska scen för att sjelf vid Europas stora scener få njuta af konsten och för att i utlandet kunna ytterligare utveckla sin talang och med nya, större vyer rikta sin konstnärliga erfarenhet.

Konsonans och dissonans.

Harmonisk studie af *A. L.*

5. Positiva resultat (slut.)

Resultaten af vår undersökning kunna vi nu sammanfatta i följande satser: *Två toner, hvilka äro väsentliga beståndsdelar i samma musikaliska klang, kalla vi omedelbart förvandta. Samklangen af två omedelbart förvandta toner kallas konsonans.* Förvåndtskap och konsonans aftaga småningom ju längre de det ifrågavarande intervallet bildande partialtonerna äro aflägsnade från grundtonen; förvandtskapen mellan terser är sålunda något mindre än den mellan qvinter, och mellan små terser något mindre än mellan stora, utan att alla dessa dock upphöra att vara *direkt* förvandta. *Medelbart* förvandta äro deremot två toner, som äro förvandta, icke sins emellan, men med en gemensam tredje. Så t. ex. äro c och g omedelbart förvandta, c och d medelbart (näml. genom g). Då nu oktaven räknas som blott fördubbling af grundtonen, qvart och sext åter uppstå genom omvändning af qvint och ters, så få vi slutligen blott en trefaldig omedelbar förvandtskap att syssla med, näml. *qvintens* samt *stora och lilla tersens*. Utgå vi från tonen c, äro sålunda omedelbart till denna klang f och g qvintförvandter, ass och e stora tersförvandter, a och ess små tersförvandter. Utsträcka vi genealogien till de närmast medelbara förvandterna, så få vi följande schema, der qvintlinien är utmärkt med tjocka streck, stora terslinien med tjocka punkter, lilla terslinien med finare punkter:

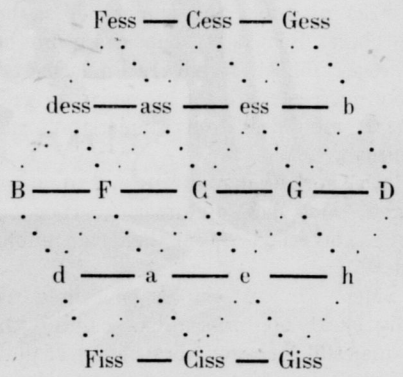

Vi ha här användt stora och små begynnelsebokstäfver i enlighet med Hauptmann, som tecknar följder af qvinttoner med idel stora eller idel små, af terstoner deremot med hvarannan stor och liten begynnelsebokstaf. Man finner deraf, att t. ex. D (två qvintsprång från C) icke är alldeles samma ton som d (ett qvint- och ett terssprång från C), ehuru de enharmoniskt förvexlas. Och så vidare. Naturligen kan man utsträcka serien längre åt hvarje håll och får då toner, som äro i andra, tredje graden etc. medelbart förvandta med C. Alla toner i hela tonsystemet blifva på detta sätt inbördes förvandta, omedelbart eller medelbart i olika grader.

Samklangen af *medelbart* förvandta toner kallas »*dissonans*.»

Detta är efter Hostinsky. Från min ståndpunkt måste jag dervid blott göra den anmärkningen, att definitionen på konsonans och dissonans här är riktig med afseende på *tvåstämmig* sats, men med afseende på flerstämmig torde behöfva en liten modifikation. Hostinsky har tydligen utgått från tvåstämmig sats närmast af den anledningen, att han vill ha in mollklangen bland konsonanserna. Men detta synes mig som en pia fraus mot hans egen motivering. Är nämligen naturklangen förebilden för och orsaken till all konsonans, så måste ock intervallen i en flerstämmig konsonans ligga i samma *ordning* som partialtonerna i naturklangen; örat låter ej bedraga sig härutinnan, utom i fråga om oktaver, hvilka för detsamma gälla lika med unisoner. Följden häraf blir, att ehuru molltreklangens intervall, tagna för sig, visserligen alla äro konsonanta, så är deras sammanställning till *ett helt* (med lilla tersen under, stora tersen öfver) likväl icke naturlig utan konstlad, och då denna sammanställning sålunda ej af örat kan fattas såsom *en* klangenhet, måste den fattas såsom *flere*, men flerhet af klanger är, såsom vi förut visat, just det karakteristiska för dissonansen. Riktigare och mera uttömmande torde sålunda vara, att uppställa följande slutgiltiga definitioner:

Konsonans är det samtidiga ljudandet af toner tillhörande samma klang. Dissonans är det samtidiga ljudandet af toner tillhörande olika klanger.

Klang är här fattadt såsom inbegreppet af de naturliga partialtonerna till och med den sjette, jämte deras oktavfördubblingar.

Mot Hostinskys bestämmelse, angående *förvandtskap*, är deremot intet att invända. Den är ock numera erkänd till och med af Riemann, hvilken till en början blott ville godkänna qvint- och stora terslinien, men sedermera äfven upptagit lilla terslinien.

Dissonansens *upplösning* kan nu rimligtvis icke bestå i något annat än dess båda olika klangers öfvergång till en gemensam klang, som är omedelbart sammanhängande med hvar och en af de båda förra och sålunda kommer att bilda

deras förmedlande och försonande enhet. Dissonansen g h d f består af g-klangen och (den genom sin grundton antydda) f-klangen; den upplöser sig sålunda mest normalt till den klang, hvilken med både g-klangen och f-klangen är närmast förvandt, och det är, som hvar och en vid en blick på ofvanstående figur finner, c-klangen (hvarmed icke nekas att äfven andra upplösningar äro möjliga, ehuru de ej blifva lika bestämda och tillfredsställande som denna. Detta är en egentlig, d. ä. *tvåsidig och harmonisk* upplösning, enligt Hostinskys terminologi. Om deremot den ena af dissonansens båda klanger stannar qvar i sin klangbetydelse och den andra öfvergår till denna, blir upplösningen *ensidig*, såsom fallet är vid förhållningar; t. ex. cegd^1 (= c-klang + d-klang) öfvergår till c-klang genom att d^1 sjunker till c^1. Denna upplösning blir äfven *melodisk* i st. f. harmonisk; c och d äro nämligen icke direkt förvandta och sammanhanget åvägabringas således icke på harmoniskt utan på melodiskt vis, icke genom förvandtskap utan genom granskap. Ofta är upplösningen *blandad*, d. v. s. då den ena klangen öfvergår harmoniskt, den andra melodiskt till en tredje; t. ex. om c e g b upplöses till dess f ass (= c- + b-klang till dess-klang), så gör c-klangen till dess-klangen ett melodiskt (ledton-)steg, b-klangen åter till samma dess-klang ett harmoniskt (ters-)steg.*

Med dessa antydningar om ämnets rikedom och förklaringssättens enkelhet måste jag för denna gång låta mig nöja. Detta nummer är tidningens sista för i år, och det är nödvändigt att vi nu afsluta våra harmoniska ströftåg. Om allmänheten vill uppmuntra tidningen äfven för nästa år och några intresserade ha lust att följa med på nya vandringar, så skall jag gerna fortfarande bjuda till att introducera dem i den nyaste musikvetenskapens rymder. Till äfventyrs har en och annan redan märkt, att man der andas en friskare och mera sant vetenskaplig luft än inom den gamla disciplinen, der atmosferens syre och qväfve bra nog ofta utgöras af blott godtycke och slentrian.

* Att b-klangen öfvergår till dess-klangen medför naturligen icke nödvändigt, att *tonen* b i stämföringen öfvergår till *tonen* dess. Tvärt om föres b här naturligtvis hälst till ass, enligt »lex parsimoniæ», sparsamhetens lag, som bjuder att en stämma gör det beqvämaste och närmaste steget; men detta ass är lika fullt icke någon sjelfständig klang, utan tydligen blott en ingrediens i dessklangen, hvadan ofvanstående uttryckssätt är fullt exakt.

Obs. **Då till följd af pristäflans förnyande tryckningen af årets Musikpremie försenats, kommer denna att särskildt tillskickas resp. prenumeranter eller åtföljа N:o 1 af nästa årgång.**

Obs. **Till besparande af besvär med förnyelse af prenumeration utsändes, som vanligt, nästa årgångs första nummer till nu varande prenumeranter.**

Redaktionen.

Marcus Meibom och Pierre Bourdelot vid drottning Kristinas hof.

Af *Felix Vogt.*

(Forts. o. slut.)

Drottningen, som naturligtvis kände Meiboms *Musici graeci*, trodde sig skyldig att i någon mån tillfredsställa Meiboms lärdomsstolthet. Hon öfversåg derför med det ohöfliga sätt, hvarpå den unge mannen fallit den äldre i talet och uppmanade Meibom med en vink att tala. Denne började nu redogöra för de källor, hvarur vi måste ösa vår kännedom om antikens tonkonst. Han talade om Alypius' skalor, om Aristoxenus, om Euklides, om Aristides Quintilianus, utan att i sin ifver att docera märka att damerna funno denna lärda framställning tråkig och att drottningen sjelf endast för att ej bryta mot det passande låtsade höra på. Den slipade hofmannen Bourdelot gaf med hemlig tillfredsställelse akt på sällskapets minspel och gjorde ingenting för att afbryta Meiboms ordsvall. Denne kom äfven att nämna, att de gamle grekerna ej efterlemnat något upptecknadt tonstycke med undantag af en strof af Pindarus, hvilken den lärde patern Athanasius Kircher kort förut upptäckt och offentliggjort i sin *Musurgia universalis.* Vid dessa ord fick Bourdelot plötsligt ett godt infall. Han vexlade sakta några ord med sin höga beskyddarinna, och så snart Meibom gjorde en kort paus i sitt ändlösa föredrag, begagnade han sig af tillfället att högt yttra:

»Herr Marcus, hennes majestät är förtjust i edert tal.»

Meibom, som ej anade något ondt, bugade sig på det högsta smickrad. Men Bourdelot fortfor:

»Och för att få ett begrepp om den grekiska musikens upphöjda skönhet ber hennes majestät er på stående fot sjunga det der stället ur Pindarus' pythiska ode, hvarom ni yttrat er så intressant.»

Dessa ord störtade den arme Meibom i den bittraste förlägenhet. Han insåg mycket väl, att denna bön var en befallning och att hans föregående uppträdande nödgade honom att ej uppgifva sin roll af musikkännare. Men i stället för att svara, att teori och praxis äro två skilda saker och att man mycket väl kan vara hemmastadd i musikens teori utan att ega begåfning som sångare, sökte han hjelpa sig med undanflykter. Han stammade:

»Ers majestät, jag sjunger ej så bra som herr Bourdelot, och dessutom behöfde jag för att föredraga Pindarus' ode ovilkorligen en lyra för att enligt de gamles sätt med dess toner understödja min stämma.»

»Det betyder ingenting», svarade drottningen, »jag har guitarrer, teorber och lutor i öfverflöd — ni behöfver endast välja.»

»Men för att sjunga odet med tillbörlig effekt bör man tillika dansa. Om ers majestät behagar höra början af detta ode, skall jag öfversätta det så godt jag kan: 'Gyllne lyra — som ers majestät finner, ställer skalden sitt tal till lyran — Apollos och de skönlockiga sånggudinnornas oskiljaktiga följeslagerska, du bestämmer genom dina toner dansens rörelser . . .'»

»Välan, herr Naudé skall dansa», utbrast drottningen.

Denna kungliga befallning slog ned som ett åskslag i församlingen, och sjelfva åskan kunde ej i högre grad ha förskräckt den arme bibliotekarien. Han bleknade och utstötte otydliga ljud i sin förtviflan. Naudé, som var en man af stor förtjenst, var gammal och sjuklig och hade dessutom ej som den unge Meibom genom ett anspråksfullt väsen utmanat åtlöjet. Och då Bourdelot senare uttalar eller åtminstone hycklar djupt beklagande af att Naudé blef indragen i saken, rentvår detta honom ej från förebråelsen att han ej trädde emellan till Naudés förmån, ehuru hans stora inflytande hos Kristina ganska väl borde hafva tillåtit honom detta. Meibom är vida mindre att klandra derför att han gladde sig öfver att ha fått en olyckskamrat, som dertill var en landsman till hans vedersakare Bourdelot. Han understödde lifligt drottningens klandervärda infall, så att Naudé, som till sin olycka vid en föregående hofbal sökt visa, att han i trots af sin mindre lämpliga kroppsbyggnad ingalunda var främmande för danskonsten, ej längre kunde vägra.

Under tiden hade tjenarne på drottningens befallning släpat fram en stor mängd musikaliska instrument och lagt ned dem framför Meibom, som i största förlägenhet än trefvade bland guitarrer och lutor, än slungade giftiga blickar på Bourdelot. Ändtligen valde han »med hycklad kännarmin», som Bourdelot senare uppgifver, en luta som såg ut att tillhöra de bättre. Då drottningen betraktade den, hviskade Bourdelot till henne, att instrumentet förut tillhört de l'Enclos, fadern till den sköna Ninon. Nu bildade sällskapet en krets kring de båda olyckliga, hvilka på den gode Bourdelot gjorde intrycket af två till döden dömda gladiatorer — också trodde han sig på deras pannor läsa den sorgliga inskriften: *morituri te salutant!* Ändtligen slog Meibom några ackord på sin luta. Bourdelot säger att de voro falska, emedan Meibom ej kunde spela, men att åhörarne ansågo dem för grekiska. Naudé försökte sig med några fantastiska danssteg och Meibom började sjunga. Hvad sången angår, står oss tyvärr endast hans fiende Bourdelots högst partiska omdöme till buds, och han förklarar, att han hellre ville höra brummandet af en björn från Dalarne än Meiboms sång.

Deremot känna vi mycket väl melodien, hvilken pater Kircher offentliggjort i en af sina folianter, såsom härrörande från en gammal i Messina funnen Pindarushandskrift. Melodien öfverskrider ej omfånget af en sext från *f* till *d* och rör sig till den grad i de på Kirchers tid öfliga intervallerna och melodiformerna,

att man, i synnerhet som melodien ingenstädes förekommer i de omkring 200 pindarushandskrifter som vi känna, för länge sedan dragit den slutsatsen, att Kircher antingen sjelf framstält melodien med tillhjelp af Alypius' för honom bekanta skala eller att han låtit bedraga sig af en förfalskare. Meiboms uppgift var sålunda ej svår, i synnerhet som han kunde gifva melodien hvilken rytm som helst, då Kirchers grekiska nottecken ej angifva någon sådan, ja, han kunde till och med för att underlätta uppgiften för den arme Naudé ha valt någon af de brukliga dansrytmerna. Detta synes han emellertid ej hafva gjort, då han redan från början tappat hufvudet vare sig af vrede eller på grund af den rikliga förtäringen af spirituösa drycker.

Den publik, som Meibom och Naudé hade framför sig, var redan stämd för åtlöje. Det kunde derför ej fela att Meiboms musikaliska och Naudés koreografiska prestationer, huru de nu än må hafva utfallit, ända från början följdes med undertryckt löje. Plötsligt hörde man ett djupt, högljudt gapskratt, som endast kunde härröra från drottningen sjelf, och nu bröto munterhetens vågor alla dammar. Isak Vossius var färdig att qväfvas af skratt, och till och med den gamle ärevördige Saumaise höll sig i sidorna. Bourdelot sjelf påstår att han med allvarlig min bibehöll sin öfverlägsenhet, i det han som en författare gaf akt på den förut beräknade verkan af sitt lustspel. Han är till och med nog förmäten att vid detta tillfälle jemföra sig med Aristofanes och Terentius, medan han annars nöjer sig med Hippokrates och Galenus. Detta utbrott af homeriskt löje kom de båda lärde att studsa. De afbröto sina prestationer. Meibom såg sig ursinnigt omkring i kretsen, och då han upptäckte Bourdelots af inre tillfredsställelse strålande ansigte, störtade han på denne och tilldelade sin lyckligare sångrival en smällande örfil. Härpå följde en obeskriflig villervalla. Bourdelot och Meibom råkade i handgemäng. Grefve de la Gardie trädde emellan och skilde med mycken möda och efter att ha erhållit åtskilliga knuffar de stridande. Meibom sattes i tillfälle att ute i den friska nattluften svalka sin upphetsade hjerna. Den diplomatiske de la Gardie försäkrade Bourdelot, att denne ej träffats i ansigtet af Meiboms hand utan endast af det luftdrag, som uppstod då denne hötte till, och då den ädle fransmannen ej hade lust att genom en duell sätta sin ställning vid hofvet på spel, lät han sig öfvertygas om att hans kind känt orätt och grefvens öga sett rätt. Den beklagansvärde bibliotekarien sjönk förfärad ned på en stol, der alla menniskor sökte trösta honom. Bourdelot yttrade: »Den stackars Naudé! Han kommer att bli sjuk på kuppen, men jag skall bota honom.» Detta hindrade emellertid ej att Naudé kort efter denna katastrof lemnade Stockholm och ett år derefter afled i Paris.

Af de båda stridstupparne Meibom och Bourdelot måste i alla händelser en rymma fältet efter denna scen. Bourdelot hade ganska riktigt beräknat, att drottningen ej skulle vilja skilja sig från sin lifläkare, hvilken hon trodde sig ha att tacka för sitt lifs räddning. Meibom måste lemna hofvet, och dermed förlorade han äfven den kungliga svenska pensionen. Detta blef af ödesdiger betydelse icke blott för Meibom, utan äfven för vetenskapen. Den rikt begåfvade mannen, som vid tjugofem års ålder i och med utgifvande af de grekiska musikteoretikerna skapat ett verk, som ännu i dag är värdefullt och oumbärligt för hvarje forskare på den antika musikens område, lefde ännu närmare 60 år, utan att någonstädes fatta fast fot. I Holland erhöll han en god professur men lade så ringa pedagogisk skicklighet i dagen, att han frivilligt afstod från platsen. Slutligen trodde han sig hafva upptäckt den antika skeppsbyggnadskonstens hemlighet och ville tillgodogöra den för det moderna skeppsbyggeriet. I detta syfte sålde han sitt bibliotek, men spekulationen slog fel och Meibom afled slutligen i bitter nöd i Amsterdam, 84 år gammal. Hans skriftställareverksamhet kunde under ett så kringirrande lif ej nå någon vidare utveckling. Vi kunna emellertid ej undertrycka den förmodan, att Meibom utom *Musici graeci* skulle skänkt vetenskapen flera verk af liknande värde, om han åtminstone ett par år kunnat bibehålla den sorgfria ställning, som den svenska drottningen beredt honom.

Men Bourdelot sjelf skulle ej länge njuta frukterna af sin gerning. Redan före sin höga gynnarinnas år 1654 inträffade tronafsägelse måste han packa sin kappsäck, då drottningen ej mer förmådde skydda honom mot de svenske stormännens ovilja. Man anklagade honom för att draga drottningen från statsangelägenheterna till nöjen och lustbarheter under föregifvande att hennes helsotillstånd fordrade det och dessutom för att hos henne väcka böjelse för katolicismen. Sedan han återvändt till Frankrike, der han snart gjorde slut på den i Stockholm förvärfvade förmögenheten, emedan han var en god man, som tyckte om att lefva godt och dessutom en godmodig menniska, så snart ej hans fåfänga kom med i spelet, erhöll han slutligen en andlig förläning utan att behöfva ingå i prestestånd et. Han afled vid 75 års ålder 1685 genom olyckshändelse, i det han ovetande råkat taga in gift. Hans materialier till *Histoire de la musique et de ses effets* gingo öfver till hans syskonbarn P. Bonnet, som afled år 1708 och öfverlät dem åt sin yngre bror Jacques Bonnet, hvilken ändtligen år 1715 utgaf verket i två starka band. Det utgör en för den tiden intressant samling afhandlingar och anekdoter, som likväl på intet sätt rättfärdiga den anspråksfulla titeln och i betydelse alls icke kan jemföras med Meiboms förnämsta verk.

Från Scenen och Konsertsalen.

	Dec.	
Stora Teat.	2, 4, 6.	Bizet: Carmen (Frk. Spångberg deb. som Michaela Don José, Escamillo: hrr Rundberg, Forstén).
» »	7.	Flotow: Martha (Frk. Bergenson deb. som Nancy).
» »	8.	Mozart: Don Juan hr J. Örtengren deb. s. Mazetto. — Don Juan, Don Octavio Guvernören, Leporello: hrr Forstén, Ödmann, Sellergren, Janzon; Anna, Elvira, Zerlina: frkn. Ek, Karlsohn, fru Edling).
» »	11.	» Don Juan (Octavio, Guvernören: hrr Bröderman, Strömberg; Anna: frk. Grabow).
» »	12.	Tredje Symfonikonserten.
» »	13.	Auber: Fra Diavolo (Lorenzo: Hr Bröderman).
» »	14.	Adam: Konung för en dag (Zelida: fru W. Strandberg).
Nya Teat.	1, 5.	Lecocq: Lille hertigen (Frk. Sjöberg).
» »	11—14.	Lortzing: Vapensmeden, kom. opera i 3 akter (Marie, Irmentraut: Frkn. Sjöberg, Friberg; Stadinger, v. Liebenau, Adelhof, Brenner, Väpnaren: hrr Gründer, Ringvall, Gardt, Castegren, Wideen).
	Nov. Dec.	
Södra »	30. 1, 3–14.	Lecocq: 100 jungfrur.
Musik. Akad.	3.	Filharmoniska sällskapets 1:a konsert för arbetsåret.
Berns Salong	6.	Matiné af de svenska qvartettsångarne (hrr Lemon, Skog, Verdier och Rydberg).

Stora teaterns repertoar har genom ofta inträffade sjukdomsfall varit utsatt för ständiga rubbningar. Såsom nyhet å denna scen ha vi att anföra fröken Spångbergs debut som Michaela i »Carmen». Hon sjöng sitt parti rätt vackert och uttrycksfullt, men borde vinlägga sig om att låta rösten framträda mera öppen; aktionen, ännu litet stel, får väl mera lif vid större scenvana. Att hrr Rundberg icke kunde ersätta sin företrädare hvad röstmedel beträffar, är lätt begripligt; emellertid var hans framställning väl genomtänkt och ledig. De öfriga rolinnehafvarne utförde som vanligt sina partier mycket tillfredsställande.

En annan nyhet är Mozarts »Don Juan», som ej gifvits här sedan herr Lange lemnade oss. Herr Forstén hade nu fått sig tilldelad titelrolen och bemödade sig synbarligen om att göra sin sak på bästa sätt, ehuru denna rol ej egentligen ligger väl för denne artist, som har sin starkaste sida i framställande af den italienska skolans alster. Den spanske ädlingen med sin på botten af karaktären hvilande stolthet, den äfven under passionens stormar kallt beräknande vällustingen framträdde ej nog markerad i herr Forsténs spel. Alltför forceradt och passioneradt spel inverkar också störande på intonationen och beröfvar den Mozartska musiken dess rätta karaktär. Mera vana vid rolen

torde verka större moderation i framställningen. Herr Örtengren gjorde en mycket tillfredsställande debut som Mazetto och i guvernörens parti gjorde herr Sellergrens präktiga röst en imponerande verkan. Herr Ödmann, som efter en tids sjuklighet ånyo lät höra sig, sjöng Octavios parti särdeles klangfullt och vackert. Fröken Ek hade helt hastigt, i st. f. fröken Strandberg, öfvertagit Donna Annas rol efter blott en enda repetition och lyckades i alla afseenden förträffligt. Fröken Karlsohn sjöng Donna Elvira, en rol som dock ej lämpar sig för hennes naturel hur musikaliskt hon än sjunger. Den andra rolbesättningen med fröken Grabow samt hrr Bröderman och Strömberg ha vi ej haft tillfälle att bedöma.

Nya teatern synes ha gjort ett lyckligt grepp med upptagande af Lortzings »Vapensmeden», som ej gifvits här förut. Albert Lortzing (f. 1803—d. 1851) fick denna sin opera första gången uppförd i Wien 1846. Den melodiösa operan slog mycket väl an vid sin première härstädes, hvilket i första rummet torde få tillskrifvas fröken Sjöbergs behagliga sång och spel i Maries rol, äfvenså herr Gründers förträffliga utförande af titelrolen bör erkännas! Fröken Friberg utvecklade också en ganska rolig komik i hushållerskans rol. En annan väpnare än nybörjaren herr Widéen borde emellertid värfvas, att icke det goda intrycket af det hela skall störas. Den unge kapellmästaren herr Meissner gaf med denna representation ett vackert bevis på skicklig dirigentförmåga. Uppsättningen var, såsom vanligt på denna teater, berömvärd.

Tre konserter af mer än vanligt värde återstår oss att omförmäla, vi beklaga endast att utrymme fattas oss i detta årets sista nummer att utförligare redogöra för dem. — Ysayes afskedskonsert gafs inför en rätt talrik publik, som med entusiastisk hyllning helsade hvarje nummer af den utmärkte konstnären, en hyllning, som visade sig vara ett verkligt uttryck af förtjusningsfeber. Biträdande vid denna konsert var fröken Bergenson, som denna dag likväl ej var rätt disponerad, och herr Meissner, som särdeles utmärkte sig med ett vårdadt och smakfullt ackompagnement. Hr Ysaye lär komma att konsertera här i medlet af nästa månad.

Filharmoniska sällskapets konserter äro af ett så stort konstvärde och i sitt slag så allenastående här, att det måste väcka förvåning när detta sällskap ej har fullt hus på sina konserter. Så var händelsen vid konserten d. 3 dec., hvilken likväl gafs efter ett utsökt program. Endast Brahms »Deutsches Requiem», hvars två första satser afslutade konserten, borde ha varit en oemotståndlig magnet för vår musikverld. En större uppgift har väl knappast något musiksällskap haft att lösa hos oss, och det länder såväl filharmoniska sällskapet som dess energiske ledare till heder att denna uppgift löstes på ett så tillfredsställande sätt. Man hade endast att beklaga frånvaron af orkester, som nu ersattes med piano-ackompagnement, förtjenstfullt utfördt af hr Rich. Andersson. En poetisk dikt af Rheinberger, »Hafsfrun», för blandad kör med piano (ord af Lingg, öfvers. af D:r Ad. Lindgren) inledde konserten. Andra numret var Gades »Aarsbilleder» (Sommernat, Lövfald, Juleqveld och Lövspring) för fruntimmerksör, soli och piano à quatre mains (hrr Andersson och Brinck). Af dessa intagande sångstycken med sitt utsökt fina ackompagnement anslogo mest den andaktsfullt sköna solotrion »Juleqveld», vackert föredragen af hr Kloed, fröken Spångberg och en musikälskarinna, samt det jublande slutnumret Lövspring. De små humoristiska körvisorna a Capella af Hauptmann, väckte allmän förtjusning, hvilken ej minst gälde det mästerliga utförandet af de genom sin rytm och sitt tempo ytterst svåra styckena; de återgåfvos med beundransvärd precision och finess. Sist ha vi att nämna Halfdan Kjerulfs alltid med nöje hörda Serenade ved Strandbredden för tenorstämma och trestämmig damkör, deri herr Lejdströms klangfulla stämma tog sig väl ut, om än en röst af mera vek romantisk färgton bättre lämpar sig för detta solo. Sångens bisserande visade att den vackra sången mottogs med stort bifall.

3:dje Symfonikonserten d. 12 dec. erbjöd mycken omvexling — Bach och Wagner, Beethoven och Massenet. — Om Bach och Wagner vid första betraktelsen synas stå vidt skilda, så närma de sig hvarandra dock i den lärda stilen, och den ingalunda Wagnerdyrkande gammalklassikern Fredr. Kiel lär ha yttrat att Wagner vore vår största kontrapunktist näst Bach. Men börjom från början. Beethovens sköna symfoni n:o 2 är allmänt bekant. Den förskrifver sig från den tid Beethoven stod nära sina mönster Mozart och Haydn, och början af finalen i denna D-dur symfoni låter nästan som en reminiscens af början till en Mozarts D-dur symfoni (komp. 1782). Symfonien utfördes förtjenstfullt; hornen kunde dock i det undersköna Largettot ha varit renare. Preludium och fuga jemte koral af Abert (hofkapellmästare i Stuttgart), af denne behandlad för orkester, väckte bifall, ehuru den Bachska omklädnaden föreföll något tung. Abert är emellertid känd som en dugtig musiker, hvarom ock hans arrangement vittnade. Wagners »Meistersinger»-Förspel är en hård nöt att knäcka äfven för ett mera Wagnervandt kapell än vårt, hvarföre konturerna af detsamma ej framträdde nog tydligt; instuderandet af ett så svårt verk kräfver väl ock mera tid än som här är disponibel, helst då det gifves med förstärkt orkester. På den Wagnerska orkanen följde Massenets zephyrflägtar. Massenet, hvars »Bröllopssuite» för åtta år sedan utfördes på en af Meissners matinéer i Berns salong, skrifver med fransysk finess, icke utan coquetterie och bizarreri emellanåt, men han väcker intresse och smeker örat. Berlioz' epigon kan också taga styrka och tonmassor i anspråk, det visade sig här i Marschen, som afslutade suiten och satte kronan på verket. Konsertens 3:dje nummer utgjordes af basarian ur Elias »Es sei genug», föredragen af herr Lejdström med mycket god uppfattning, värdigt och varmt.

Den bekanta Edgrenska qvartetten har låtit höra sig här å en matiné i Berns salong, dervid de vackra rösterna och den goda sammansjungningen väckte rättvist bifall.

Svensk Musiktidnings
Prenumeranter

och läsare behagade observera anmälan å sista sidan om tidningens fortsatta utgifvande, och hoppas Red. att densamma fortfarande skall få åtnjuta den musikaliska allmänhetens förtroende och uppmuntran, yttrande sig i förnyad och ökad prenumeration för nästa år — ett vilkor för denna tidnings upprätthållande, hvilkens 6:e årgång vi nu anmäla.

Goda literära förmågor äro för tidningen att påräkna till nästa år och såsom ***musikpremie*** *kommer fram på året att till helårsprenumeranter utdelas en samling* ***melodiösa*** *(ej svåra)* ***Pianostycken*** *af* ***Adr. Dahl,*** *(»Romans», »Humoresk», »Perpetuum mobile», »Aftonstämning», »Triumfmarsch»), hvilka stodo närmast att blifva prisbelönta vid vår sista pristäflan. Om prenumerationen å tidningen ökas i nödig grad, har Red. för afsigt att innan årets slut börja utdela till tidningens prenumeranter ett* ***musik-album,*** *innehållande* ***vackra,*** *ej* ***svåra, pianostycken och sånger,*** *af företrädesvis svenska tonsättare, skolande till ett derpå följande år musikpremien utgå i denna form.*

Nästa årgång kommer bland annat att innehålla: uppsatser om ***Kristina Nilssons konstnärsskap*** *af D., om* ***Beethoven,*** *med ett ovanligare* ***porträtt från yngre dagar,*** *om* ***indianernas musik,*** *om* ***musikens historia,*** *uppgifter på* ***god piano- och sångmusik, instruktiva*** *och* ***belletristiska*** *artiklar m. m.*

Vördsamt anhålles att ***prenumeration å Svensk Musiktidning för nästa år*** *måtte verkställas* ***så snart som möjligt,*** *från landsorten direkt hos* ***Svensk Musiktidnings Expedition, Stockholm*** *(med postanvisning), annars helst* ***å posten,*** *då tidningen förr erhålles, eller hos herrar bok- och musikhandlare.*

Redaktionen.

Musikpressen.

På *Elkan & Schildknechts* förlag har utkommit följande musikalier.

Bassångarens album har riktats med N:o 38, en varmt fosterländsk och stämningsfull sång »Zouaven» af den värderade sångkomponisten F. A. Frieberg.

Tre visor i folkton ur Catharina Månsdotters minnesbok af Onkel Adam,

uppteckade så som de sjungas i Småland, med pianoackompagnement af Johan Fogelberg, är den långa titeln på ett häfte enkla sånger: »Karins barndomsvisa», »Drottningen», »Kronan faller», skildrande den olyckliga drottningens öden och sinnesstämning. De äro naturligtvis lätta att sjunga och lämpa sig för mellanröster.

Af den å detta förlag förra året utkomna samlingen »Sånger från skilda länder» hafva utkommit i separattryck 2 visor af Aug. Söderman (à 25 öre) samt sånger af Klemm, Dubuque och Bendel (50 öre).

På *Abr. Hirsch's* förlag har utgifvits:

Af G. Wennerberg: Davids Psalmer, Ny följd 3:je häftet (2 kr.). Detta upptages nästan helt och hållet af Ps. N:o 48, »Halleluja, lofvadt vare Herrans namn», en storslagen lofsång, som kan räknas till samlingens bästa nummer. För öfrigt innehåller häftet Ps. 49, ett largo, som upptager blott sista sidan; denna psalm är också en lofsång af känslorik, melodiskt vacker karaktär.

Af Orgelnisten, en samling äldre och yngre arbeten för orgel af Gust. Mankell, har en ny billig upplaga börjat utgifvas i 6 häften à 75 öre, eller komplett 4 kronor. Första och andra häftena, som nu föreligga, innehålla preludier och fugor af Hesse, Händel, J. S. Bach m. fl, Andante religioso af Mendelssohn, postludium af Rinck samt mindre preludier.

Bergerette (Pastorale-Florian) är ett pianostycke (Op. 23) af Louis Grech, utgifvet på detta förlag. Stycket är ganska nätt och melodiskt samt försedt med fingersättning, hvarför det lämpar sig väl för elevrepertoaren. Pris 75 öre.

I balsalen är ett häfte dansmusik samlad af hofbalmusikdirektören A. W. Ekdahl, hvars namn borgar för innehållets duglighet. Pris 1,50.

F. Eggeling i Lund har utsändt 3:e upplagan af »Nu är det jul igen», 80 ringdansar och jullekar (2 kronor).

Första upplagan utkom 1866. Arrangementet för piano och sång lämpar sig äfven för piano och violin eller andra instrument. Detta arbete är ganska förtjenstfullt, och vi hoppas att det måtte föranleda till större användande af de gamla jullekarne, om hvars utförande en särskild anvisning dock nu torde behöfvas jemte musiken och sången.

På *Abr. Lundquists* förlag har utkommit:

»Zehn Charakterstücke» für pianoforte, componirt von *Nicolai von Wilm*. Häft. I. Pris 1: 50. Häft. II. Pris 1: 50. — »Vier kleine Tonstücke» für das Pianoforte von *Nicolai von Wilm*. Pris 1 kr. — »Album» i lättaste arrangement utan oktaver och med fingersättning för piano af *Franz Behr*. Pris 2 kr. — »Paul et Virginie» Bouquet de mèlodies. Häft. I och II à 1: 50. — »Fågel blå», operett af *Lecocq*, arrangement för piano med svensk text. Pris 1: 50. — »I Ungdomens vår», 10 små lätta salongsstycken (à 50 öre) för piano, komplett 3 kr. — »Schweizers Heimweh», leichtes Clavierstück af *Ch. Morley*. Pris 75 öre. — Composition pour le piano par *C. Dick*, n:o 6, »Alla Pavan». Pris 1 kr. — Composition pour le piano par *C. Dick*, n:o 2 »Menuet». Pris 75 öre. — »Gavotte» för piano, komponerad af *Felix Dreyschock*. Pris 1 kr. — »Polka» für das Pianoforte componirt von *E. Silas*. Pris 1 kr. — »Elfenreigen.» Salonstück für Pianoforte, componirt von *Edouard Rohde*. Pris 1 kr. — »Pièces fugitives» composées par *E. Silas*. N:o 4 Allegro. (Dans le style de l'èpoque 1760.) Pris 1 kr. — »Aux armes!» Galop militaire pour piano, composé par *H. Lichner*. Pris 1 kr. — »Cinq petits morceaux» pour piano par *E. Silas*. N:o 5. Mouvement de valse. Pris 1 kr. — »Le tourbillon». Grande valse de concert par *Tito Mattei*. Pr. p. piano seul, 1 kr. Pr. p. piano à 4 ms. 1: 50. — »Tyrolienne». Clavierstück, componirt von *Ferdinand Wrede*. Pris 1 kr. — »Det susar i skog». Idyll för piano af *A. Czibulka*, uppförd i Berns salon för orkester af Meissners kapell. Pris 75 öre. — »Mon bijou.» Caprice pour piano par *C. Bohm*. Pris 1 kr. — »Vinterblommor för 1886». Nyaste valser, polkor, française, galopp och mazurka för piano. Arrangerade af *Isidor Looström*. Pris 1: 50. — »Barnbalen för 1886». Nyaste samling af omtyckta danser för piano. Lätt arrangerade samt med utsatt fingersättning. Pris 1 kr. — »På bicycle». Polka för piano af *John Ölander*. Tillegnad Bicycleklubben i Stockholm. Pris 75 öre. — »Mein Traum». Walzer von *Emil Waldteufel*. För 4 händer. Pris 1: 50. — »Mein Traum.» Walzer von *Emil Waldteufel*. För 2 händer. Pris 1 kr. — »Kadett-polka». Tillegnad kamraterna på Karlberg. Pris 75 öre. — »La sérénade». Polka composeé par *Hermann Fliege*. Pour le piano. Pris 1 kr. — »Sigrid-Polka» af *Fabian Lundgren*. Pris 50 öre. — »Klockan 24.» Polka af *Victor Holtz*. Pris 75 öre. — »Imitation af speldosan», musikaliskt skämt för piano af *Paul Semler*. Pris 75 öre. — »Körer a capella» för mansröster, komponerade af *Andréas Hallén*. Pris 1 kr. — »Hell vårt land», ur Humleplockningen af *Melin*, kör för mansröster af *Frans Tiger*. — »Tre visor» af *Gellerstedt*, komponerade för en sopranröst med pianoforte af *Andréas Hallén*. Pris 1: 50. — »Fem sånger» af *Mirza Schaffy* för en röst med piano af *Ingeborg Bronsart*. Pris 2 kr. — Nya visor af *Fr. Wrangel*. Pris 1: 50. — »Valda sånger» för en röst (sopran eller tenor, mezzo-sopran eller alt). Originaltext och svensk öfversättning samt ackompagnement för piano: n:o 33 »Saknad» af *Marchesi*, 50 öre; n:o 34 »Romans» af *Marchesi*, 50 öre; n:r 35 »Barkaroll» af *Marchesi*, 50 öre; n:r 36 »Ohe! Mamma» neap. folkvisa, 75 öre. »Svärmeri» af *Jüngst*, 50 öre; »Sof i ro» af *Graner*, 50 öre. »Vår och näktergal» af *Jüngst*. Pris 75 öre. — »Den glade dryckeskämpen». Munter visa för en basröst, med piano af *Adolf Kugler*. Pris 50 öre. — »Sommarnatt», sång för sopran eller tenor med pianoackomp. af *John Ölander*. Pris 50 öre.

W. Hansen i Köpenhamn har af sitt förlag tillsändt oss:

»Violinskola» af *Thorwald Madsen*. — »Holbergiana» à 4/ms af *Niels Gade*, — »Danse orientale» af *Edm. Neupert* op. 47. — »Sonat» op. 8 och »Oktavetyder» op. 93 af *Albert Orth*.

Musikliteratur. På Z. Hæggströms förlag har utkommit ett intressant arbete: »Ur en svensk tonsättares lif», minnesteckning öfver Jakob Axel Josephson af *N. P. Ödman* I häft. Pris 2 kr.

»Studien über die Schwedischen Volkmelodien», von *Karl Valentin*. D:r Phil. (Verlag von Breitkopf & Härtel) är en ganska anmärkningsvärd publikation, om 73 sidor, med många tabeller och notbilagor.

Närmare redogörelse för sist insända förlagsartiklar tillåter ej det strängt anlitade utrymmet i dagens nummer.

Från in- och utlandet.

Stora teatern. Våra inhemska operakomponister äro lätt räknade och deras verk förekomma mera sällan på vår operarepertoar, det är oss derföre ett nöje att kunna omtala det inöfvandet af ett sådant å Stora teatern har börjats nämligen »Diamantkorset» af Siegfried Saloman, hvilken, såsom länge bosatt i hufvudstaden, torde nu kunna räknas ej blott till nordens, utan särskildt till Sveriges komponister. Texten till denna komiska opera i 3 akter är af Overskou och rolfördelningen är följande: Kurakoff, rysk general, hr. Sellergren; Wilhelm Stauff, preussisk kapten, hr. Lundmark, Therèse, hans syster, fröken Karlsohn, Gigoti, direktör för en lindansartrupp, hr. Janzon, Zephyrine, fru Edling och fröken Andersson (alternerande), Baduto, atlet, hr. Lundqvist.

Förste kapellmästaren *Conrad Nordqvist* har blifvit utnämd till Hofkapellmästare och riddare af kgl. Wasaorden.

Musikkonservatoriets årsuppvisning i dec. egde rum i följande ordning: Lördagen d. 12:te: komposition (ouverture kantater), blåsinstrument af trä och messing, piano (elever af fröken Thegerström). — Måndagen: Sång (prof. Günthers och frk. Bergmans elever), violin (hrr Books och Lindbergs elever). — Tisdagen: orgel, violoncell och piano (elever af fröken Thegerström och herr Bolander).

— Vid Musikaliska akademiens sammanträde d. 6 dec. beslöts framställa anhållan om att få räkna kronprinsessan som akademiens första ledamot. Preses för nästa år blef justitierådet A. V. Åbergsson, ledamöter i förvaltningsutskottet blefvo musikdir. L. Ohlson, sekreter. H. Wik-

blad och bankokommissarien C. G. Korsgren; ledamöter af läroverksstyrelsen: musikdirektör F. A. Frieberg, kammarmusikus A. F. Lindroth, kapellmästaren J. Dente och professor J. Günther.

På förslag af preses beslöts vidare, att åtgärder skulle vidtagas till firande af akademiens högtidsdag på annat sätt än hittills, hvarföre högtidsdagen tills vidare blef uppskjuten. Gåfvor till akademien anmäldes erhållna från konungen, direktörerna F. A. Frieberg och A. Lagergren samt hr S. A. Lagergren, C. O. Bonnier och C. Edström.

Konungens gåfvor äro ett par musikliterära verk af Henri Lavoix fils: dels tre band »Recueil de motets français des XII:e et XIII:e siècles» (utgifven af Gaston Raynaud), hvartill Lavoix fogat »Une étude sur la musique au siècle de saint Louis», en intressant afhandling, illustrerad med flera högst karakteristiska melodiexempel i så väl ursprunglig som modern notation; dels en »Histoire de la musique» från äldsta till nyaste tider, smakfullt och populärt framställd.

Utmärkelse. Filos. D:r A. Myrberg har från arfstorhertigen af Oldenburg erhållit medaljen »Für Wissenschaft und Kunst». Under storhertigens besök härstädes förra sommaren hörde han händelsevis på Hasselbacken den festmarsch, som första gången utfördes der vid sällskapet P. B:s vårfest 1883, och fäste så stor uppmärksamhet vid densamma, att han genom legationen härstädes framställde till komponisten sin önskan att erhålla densamma. Festmarschen blef på grund häraf öfversänd till storhertigen, som visat sin erkänsla genom att tilldela komponisten nämda medalj.

Fröken Anna Pettersson, den omtyckta, begåfvade sångerskan, har efter ett par månaders studieresa, hvarvid hon mest uppehållit sig i Paris, återvändt till hufvudstaden och gör i dagarne sitt återinträde på södra teatern i »Kosackflickan.»

Den utmärkta pianisten och lärarinnan fröken Marie Wieck ämnar sig åter hit i början af nästa år för att gifva lektioner.

Mozarts »Don Juan», som d. 11 Dec. upplefde sin 263:e representation på vår opera, gafs här första gången d. 6 Dec. 1813 med text öfversatt af C. G. Nordforss. Från d. 27 Januari 1856 uppfördes operan med till en del ny öfversättning af Wilh. Bauck. Vid 126:e representationen borttogs helvetesscenen, vid 129:e gafs första gången här sextetten vid slutet af operan och vid 131:a representationen ofvan nämda 27 Jan. 1856, hundrade årsdagen af Mozarts födelse, uppfördes operan med nya kostymer och dekorationer af Emil Roberg. — Don Juans originalpartitur befinner sig i fru Viardots ego. Härom skrifves från Baden-Baden: »Fru Viardot, Malibrans syster, ärfde det fullständiga af Mozarts egen hand skrifna partituret af sin fader Garcia. Fru V. har ofta visat mig det. Hon berättade mig en gång att Rossini vid ett besök böjde knä för det och yttrade: »Celui-là est notre maître à tous. Il a autant de génie que de talent.»

Göteborgs sångförening gaf d. 28 nov. konsert i Handelsinstitutets festsal under anförande af sin dirigent d:r Vallentin. Programmet till denna upptog kör ur »Lohengrin», sånger af Schumann (utf. af herr Ohlson), Normans »Rosa rorans bonitatem», soli och kör. Valentin: Brudfärd, soli och kör, Schumann: Zigenarlif, soli och kör, samt ytterligare solosång och deklamation.

Karlstad. Direktör F. W. Rendahl gaf i stadens domkyrka d. 22 nov. en konsert, som vittnar godt om musiklifvet derstädes. Vid denna konsert utfördes: Kyrie Eleison och Helgedag, körer för mansröster af Josephson, Stabat mater af Rossini, med ackompagnement af direktör S. Levys kapell och amatörer (I solopartierna: fruar Anna Westin och Anna Vinberg samt fröken Ida Pallin jemte herrar M. Nordstrand och C. Nylén). Vineta, kör för mansröster af Abt. Landkjending, barytonsolo med kör och orgelackompagnement (Solot utf. af herr C. Olin) samt »Du gamla du friska, du fjellhöga nord», tenorsolo med kör (hr Nordstrand).

De kringresande teatersällskapen befunno sig vid december månads ingång: Berndts i Helsingborg, Carlbergs i Linköping, Fröbergs i Finland, Landegrens i Östersund, B. Lunds i Karlskrona, Nymans i Karlshamn, Ranfts i Malmö, Rylanders i Östersund, Sandbergs i Arboga, och Smitts i Falun. Sjögrens var i begrepp att lemna Norrköping, Stieglers Mariestad och Sundvalls Karlstad.

Tivoliteatern i *Kristiania* har vågat sig på att uppföra Wagners »Lohengrin» och detta med fullständig framgång, säges det. En tysk tenor, hr Erdmann, utför Lohengrins och fru Moe Elsas parti. Iscensättningen med dekorationer af två unga målare, Bloch och Wang, lär ha varit ganska vacker.

Herr Tor Aulin har å nyo uppträdt på en konsert i Berlin d. 26 nov. och de förnämsta Berlintidningarne tala derom i erkännande ordalag. Sålunda yttrar Allgemeine Musik-Zeitung: »Hr Aulin föredrog en konsert af Vieuxtemps med skön ton, lidelsefullhet, uttryck och i det hela taget virtuosmessig teknisk färdighet.» Börsen-Courier säger: »Hr Aulin vann en fullständig framgång genom sitt säkra och smakfulla föredrag af Vieuxtemps' mycket svåra, sällan spelade konsert (A moll) och två stycken af Sauret.»

Paris. Massenets nya opera »Cid» till text af d'Ennery, Gallet och Blau (efter de Castro och Corneille) uppfördes den 30 november första gången å Stora Operan i Paris och gjorde enligt »Le Figaro» den stormande lycka att minst 100 föreställningar kunna förespås. Då ridån föll sista gången helsades tonsättarens och teaterförfattarnes namn med stormande bravorop. Hufvudpartierna sjöngos af fru Fidès-Devries (Chiemène), hrr Jean och Edouard de Reszké (Rodrigo [cid] och don Diego), Melchissedec (kung Ferdinand) och Plançon (Gormas). Uppsättningen var lysande och Rosita Mauri firade en stor triumf i balletten. Bland operans glansnummer nämnas: en duo mellan Chimène ock Cid, aria af don Diego, balettmusiken, en morisk rhapsodi, Cids bön och en pompös festmarsch som afslutar operan. Massenet sjelf, som är mycket nervös, afvaktade pjesens utgång på Stora Operan under afhörandet af »Manon» — på Opera comique.

— La Fauvette du Temple är namnet på en komisk 3-akts opera, som genom sin vackra musik af Messager lockar mycket folk till Folies-dramatiques. Texten lär dock vara ganska underhaltig.

— Kristina Nilsson gaf den 17 november konsert i Prag och helsades med bifallsstormar synnerligast vid föredraget af de svenska visorna. Äfven hr Björksten och pianisten Deryschock fingo del af bifallet, och här liksom i Wien berömmes herr Björkstens behagliga tenor och väl skolade stämma. — Den tillämnade konserten i Stuttgart blef inställd och vår diva begaf sig derpå direkt till Paris. — Under Kristina Nilssons besök i Dresden nedkom den berömda sångerskan fru Marcella Sembrich med en son, till hvilken Kristina Nilsson anhöll att bli gudmor, och den unge verldsborgaren erhöll då i dopet namnen Marcel Christian.

— Fru Pauline Lucca berättas hafva betänkligt insjuknat i staden Charkow i Ryssland.

— Operasångaren Algot Lange lär underhandla om uppträdande å Stadtteatern i Leipzig i några gästroler, bland andra Don Juans på italienska språket.

Brüssel. Monnai-teatern, eller rättare dess direktion, har på senare tid haft otur. Flere debuterande ha åter varit framme på scenen i Trubaduren och med mer eller mindre éclat fallit igenom. Bland dem »hjeltetenoren» Gallois, som spelat Manrico och midt i ett recitativ blef stum och lemnade scenen. Rolen fick afslutas genom en annan.

— Den nyligen aflidne violoncellisten Servais' enka har bestämt priset för hans efterlemnade violoncell till 100,000 frcs. — Herr Mendelssohn i Berlin har bjudit 60,000 frcs, det högsta som någon ännu velat betala för instrumentet.

Köln. Webers af Ernst Pasqué och kapellmästaren Langer omarbetade romantiska opera »Silvana» — 4 akter med prolog och epilog: Sagan — har nu äfven gifvits här och genom sin lyriska skönhet väckt stort bifall.

Dödsfall.

Mirate, Rafaele, berömd italiensk tenor, † i Sorrento, 70 år gammal. M. hänförde länge med sin sköna stämma och stora talang ej blott Italiens, utan äfven andra länders hufvudstäder. Han drog sig 1865 från scenen och lefde sedan, egare af furstlig förmögenhet, på sin villa vid Posilippo.

Sjöberg, Johan Frans Leopold, musikdirektör vid kgl. Andra Lifgardet och k. Lifregementets dragonkår, f. d 2 juli 1824 i Göteborg, † härst. d. 7 dec. Dir. Sjöberg var sedan 1849 Andra gardets musikdirektör, sedan 1867 lärare å blåsinstrument vid Musik. akademien. Han har äfven varit anställd som klarinettist vid teatrar härstädes. Frans Sjöberg var en ganska flitig och lycklig kompositör och arrangör af orkestermusik och har inlagt stor förtjenst om militärmusikens höjande i vårt land, hvilket ock framhölls vid den femtioårsfest, som i somras egde rum till firande af hans femtiårsjubileum vid Andra gardet. Såsom ledare af Hasselbackens militärkapell hade S. gjort sig mycket känd och populär. S. var ledamot af Musikal. akademien och Hofkapellet, vasariddare och innehafvare af medaljen Litteris et Artibus samt af turkiska Medjidieordens 4:e klass.

Breflåda.

Uppsatsen om »Musikens vänner» kan ej, af bristande utrymme, intagas förr än i nästa nummer. Red. hembär härmed sin tack för densamma.

Z. Hæggströms Förlagsexpedition.

Ur en svensk tonsättares lif,

minnesteckning

öfver

J. A. Josephson,

af

N. P. Ödman.

1:a häftet. Pris 2 kronor.

»Man får genom denna bok den klaraste bild af Josephsons inre lif, på samma gång denna är af den mest tillfredsställande art. Utgifvaren har förstått att med lätt hand utvälja det bästa och sammanbinda det till en verkligt skön minneskrans.»

(Sv. Dagbladet).

Svensk Musiktidning 1886

utgifves efter samma plan som förut, försedd med **porträtter, notillustrationer** och **musikpremie** af **värdefull, lätt utförbar** pianomusik. Pris **6 kr.** för hel årgång (20 nummer), **30 öre** pr lösnummer. Premien tillfaller blott helårsprenumeranter. Prenumeration sker i Stockholm å tidningens **expedition:** Klara Vestra kyrkogata 19, **hvarifrån den hemsändes,** hos **Al. d'Aubigné, Gust. Adolfs torg 8** samt hos hrr musik- och bokhandlare eller å de större tidningskontoren; för landsorten **hälst** å **posten** eller i bokhandeln. Annonspriset är **20 öre** petitraden; betydlig rabatt lemnas för stående annons i flere nummer.

Frans J. Huss.
Redaktör och utgifvare.

☞ ***Presentkort*** å tidningen finnas att tillgå.

☞ **SVENSK MUSIKTIDNING** 1885 i elegant band jemte **prisbelönt musikpremie** »Skuggor och dagrar», pianostycken af **Rich. Andersson,** säljes till 8 kr. hos Al. d'Aubigné, **Gust. Adolfs torg 8,** der äfven ***eleganta lösa permar*** få köpas till 2 kronor.

☞ ***Prenumerantsamlare,*** som till tidningens expedition i Stockholm insända liqvid för minst 5 exemplar, få räkna sig till godo **10 %** **provision** eller 1 exemplar af tidningen; för 10 exemplar och deröfver lemnas **20 %** provision.

Pappershandel

är öppnad af undertecknad
i
N:o 8 Gustaf Adolfs Torg N:o 8
(f. d. Huss & Beers Musikhandel).
Alex. d'Aubigné.

GUSTAF BRINK

Lärare vid Kongl. Musikkonservatorium
mottager privatelever i
Pianospelning.
Trebackarlånggatan 8.

Svenska Operasångare

Karakteristiker och Porträtter
af
Fr. Hedberg.
Med 32 illustrationer
af
V. Andrén.

Isabella Beckman,
Sånglärarinna.
24 Kommendörsgatan.

SIGNE HEBBE

meddelar fortfarande undervisning i **sång** och **föredrag, dramatik** och **plastik** samt **rolers instudering** om anmälan göres Onsdagar och Lördagar mellan 11 och 12.
Sturegatan 24.

Oscar Lejdström,
Sånglärare.
Kongl. Myntet.

Pianolektioner

gifvas af van lärarinna. Stor omsorg egnas elevens tekniska och musikaliska utbildning.
Vidare i **d'Aubignés Musik- och Pappershandel Gustaf Adolfs torg 8.**

Richard Andersson,

emottager elever i pianospelning.
Brunnsgatan N:o 28, 2 tr.

Wendela Andersson

meddelar fortfarande sångundervisning åt qvinliga elever efter Isidor Dannströms metod.
Anmälningar emottagas emellan kl. 10—11 f. m.
Adress: **Sturegatan N:o 36.**

OBS.! *Svensk Musiktidnings Expeditions- och Redaktionslokal är hädanefter Klara Vestra Kyrkogata 19, 2 tr. upp.*

INNEHÅLL: Selma Ek (med porträtt.) — Konsonans och dissonans. — Marcus Meibom och Pierre Bourdelot vid drottning Kristinas hof. — Från Scenen och Konsertsalen. — Svensk Musiktidnings prenumerationsanmälan. — Musikpressen. — Från in- och utlandet. — Dödsfall. — Breflåda. — Annonser.

STOCKHOLM, TRYCKT I CENTRAL-TRYCKERIET, 1885.